N°. 82.

BREDASCHE COURANT

DONDERDAG 12 OCTOBER.

De STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Noordbrabant;* ontvangen hebbende eene missive van Zijne Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 27sten dezer maand, N°. [illegible], 1e afdeeling, inhoudende kennisgeving, dat het Departement van Oorlog, de chefs van alle daarbij betrokken korpsen heeft gemagtigd, om aan de miliciens van 1851, die de vergunning mogten vragen tot het aangaan van een huwelijk, de vereischte toestemming daartoe uit te reiken; onder bepaling echter, dat de manschappen, welke zulks mogten verlangen en schuld op het kleeding- en reparatiefonds hebben, vooraf die schuld moeten aanzuiveren; terwijl aan zoodanige miliciens, die buiten staat zijn aan deze voorwaarden te voldoen, mede vergunning tot het aangaan van een huwelijk zal worden verleend, mits hun onvermogen tot aanzuivering hunner schuld, door een bewijs, afgegeven door de bevoegde autoriteit, naar behooren worde bevestigd.

Brengt zulks ter kennisse van de Gemeentebesturen in de Provincie, met uitnoodiging om daaraan de vereischte openbaarheid te geven.

's Hertogenbosch, den 30 September 1854.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
A. J. BORRET.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Breda*, gelet op art. 4 van het Koninklijk besluit van den 17den October 1820 (*Staatsblad* n°. 22).

Brengen bij deze ter kennisse der Patentpligtige Ingezetenen, dat de ingevulde Patenten, voor het loopende dienstjaar 1854/5, bij hen van het Kollegie van Zetters zijn ontvangen. Met aanmaning aan de belanghebbende, om dezelve ten spoedigste en uiterlijk vóór den 20sten October aanstaande, ter Secretary, op de gewone uren, te komen afhalen; en daarbij het Aanslag-biljet ter bespoediging der opzoeking, te vertoonen.

Breda, den 9. October 1854.

J. MASTBOOM.
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den October.

In den *Moniteur* van 7 October leest men het volgende:

»De Keizer heeft van den maarschalk *de Saint Arnaud* het onderstaande rapport over de overwinning bij de Alma ontvangen. Niemand zal zonder aandoening dit zoo eenvoudige verhaal van eene groote overwinning lezen, waarin de opperbevelhebber van een ieder behalve van zich zelven gewaagt. Evenwel worden de bij deze gelegenheid door den maarschalk betoonde geestkracht en bekwaamheid door het gouvernement naar verdienste gewaardeerd.

»De Keizer heeft bepaald, dat tot viering dezer overwinning heden op den middag een en twintig kanonschoten zouden worden gelost."

In dit verslag wordt hoofdzakelijk bevestigd wat reeds uit vroegere berigten bekend was. De sterkte der Russen wordt gesteld op 40,000 man infanterie, 6000 ruiters en 180 stukken veld- of batterijgeschut. De Fransche opperbevelhebber had reeds des morgens om zes ure de divisie van den generaal *Bosquet*, versterkt door 8 bataillons Turken, eene beweging doen uitvoeren, waardoor de Russische linker vleugel moest omgetrokken worden. Aan de Engelschen was de regter vleugel der Russen ten aanval aangewezen, terwijl de Franschen hen in het centrum zouden bezig houden. De Engelschen kwamen echter eerst ten half elf ure 's morgens in de slaglinie. Ten half twaalf kwam het vereenigd leger met het front aan de Alma, eene linie van meer dan een groot uur uitmakende en werd met een vreeslijk vuur ontvangen. Bij deze beweging verscheen het hoofd der kolonne van den generaal *Bosquet* op de hoogten, waarop aan de verbonden troepen 't front het sein tot den algemeenen aanval gegeven werd. De Alma werd in den stormpas doorgetrokken. Aan den voet der hoogten waar de Russen geschaard stonden, had er nu een vreeslijk gevecht plaats. Ten half vijf ure des namiddags had het Fransche leger de bovenhand gekregen en waren al de vijandelijke positien met de bajonet genomen. Ook de Engelschen, die met groote moeijelijkheden te kampen hadden, verjoegen den vijand, en toen nu de Franschen zich op de hoogten schaarden, den Russischen linker vleugel omvleugelden, en de Franschen artillerie haar vuur opende begon de vijand te wijken, welke aftogt spoedig in eene geheele vlugt ontaardde.

Het verslag zegt dat van de Engelschen 1500 man buiten gevecht gesteld werden; het verlies der Franschen bedroeg 1200 man, te weten 3 officieren en 253 onderofficieren en soldaten gesneuveld, en 54 officieren benevens 1033 onderofficieren en soldaten gekwetst. Het verlies der Russen zou 6000 man bedragen hebben.

Het rapport van den maarschalk *de St. Arnaud* aan den Minister van oorlog nopens den slag aan de Alma, stemt geheel overeen met het aan den Keizer gerigt rapport, uitgenomen een punt: In het rapport aan den Minister wordt namelijk gezegd, dat aan den strijd aan de Alma in het geheel 120,000 man hebben deel genomen, met 180 stukken geschut, terwijl in het rapport aan den Keizer gemeld werd dat het Russische leger alleen in het bezit was van 180 stukken geschut, wat deskundigen verbazend veel toescheen.

— De maarschalk *de Saint Arnaud* is den 27sten September van de Krim scheep gegaan, om te Konstantinopel rust en leniging zijner kwaal te zoeken, maar hij is onder weg den 29sten aan boord gestorven. Hij was drie en vijftig jaren oud. De generaal *Canrobert*, die het opperbevel over de Fransche troepen in de Krim heeft overgenomen, is, gelijk de generaal *Bosquet*, die na hem den meesten invloed op de operatien der Fransche krijgsmagt heeft, een der beste generaals welke door de oorlogen in Algerie gevormd zijn.

De *Moniteur*, het overlijden van den maarschalk *de Saint Arnaud* berigtende, voegt er bij, dat het een harde slag is, waarover de natie rouw zal dragen te midden harer blijdschap over de jongste tijdingen uit het Oosten.

Ook is in het fransche regeringsblad een brief medegedeeld, die door den maarschalk den 22sten September op het slagveld bij de Alma aan den minister van oorlog geschreven is, en aldus besluit: »Mijn gezondheidsstaat is nog dezelfde; onder smarten en oogenblikken van krisis en pligtsvervulling houd ik mij staande, en dat alles belet mij niet om op den dag des gevechts twaalf uren te paard te blijven...; maar zal de kracht mij niet begeven?"

»Sedert nagenoeg een jaar, zegt de Parijsche *Constitutionnel*, was het leven des maarschalks een aanhoudend lijden; evenwel wilde hij het bevel [illegible] niet afbrengen door de verklaring van deskundigen, dat het hem het leven kosten zou. De overtogt van Varna naar Eupatoria had zijne kwaal weder gaande gemaakt, en sedert twee dagen leed hij folterende pijnen, toen hij te paard steeg om den vijand bij de Alma aan te tasten. Gedurende twaalf uren was hij niet te bewegen om een oogenblik rust te nemen; hij reed meermalen langs de gansche slaglinie, die bijna twee uren lang was, gedurig bevelen gevende en met ongelooflijke krachtsinspanning zijne innerlijke worsteling tegen de kwaal voor elks oog verborgen houdende; alleen wanneer de pijn al te hevig werd en de kracht hem ontzonk, liet hij zich door twee ruiters in het zadel houden. Nog twee dagen voerde hij het opperbevel; en telken male als hij buiten zijne tent kwam, alleen door eene schier bovennatuurlijke wilskracht nog in staat zijnde om te gaan, begroette hem het hartelijk en eenparig gejuich onzer soldaten, die elk bewijs van heldenmoed zoo goed weten op te merken en te waarderen. Doch alleen hun, die vertrouwelijk met hem verkeerden, was het bekend, hoe diep de kwaal hem aantastte; zij zagen met bewondering en met angst, hoe hij de broosheid der natuur telkens overwon. Doch ook voor hem was er een eindperk der menschelijke kracht; binnen weinige ure zonk hij ineen; dat hij opgehouden had te leven, werd aan de soldaten bijna ter zelfder tijd bekend als dat hij opgehouden had het bevel te voeren."

— De Fransche *Moniteur* van vrijdag zegt, dat de bezetting van Balaclava door de vereenigde troepen een feit van niet weinig gewigt is. »Een veilige en voor zwaar geschut bruikbare weg — zegt het officiële blad — loopt van Balaclava tot Sebastopol; alzoo zijn de vereenigde troepen thans in gemeesschap met de vloot, en in eene vaste positie op de Krim gevestigd. Het is onze legerscharen gelukt achtereenvolgens over onderscheiden rivieren en rondom de Sebastopol bespoelende golf te trekken, en in het gebergte te dringen, om te Balaclava te komen. Het overschot der troepen van den vorst *Mentschikoff* is ver teruggedreven."

— In bijzondere berigten uit Parijs wordt het volgende geschreven: »Het schijnt zich te bevestigen, dat Keizer *Napoleon* en de Keizerin een bezoek aan Koningin *Victoria* zullen brengen; en men denkt zelfs, dat dit binnen korten tijd zal geschieden.

»De laatste troepen van het Fransche legerkorps, hetwelk in de Oostzee dienst gedaan heeft, zijn thans te Cherbourg teruggekomen. Indien de vijandelijkheden in de Oostzee hervat mogten worden, zou het alleen aan den admiraal *Napier* toe te schrijven zijn; want men meent te weten dat het Fransche gouvernement zijne Oostzee-vloot naar de Zwarte zee wilde zenden om derwaarts versterkingen over te brengen, die, naar gezegd wordt, in niet minder dan 20,000 man troepen zullen bestaan. Het

schijnt dat de winter geen staking der krijgsoperatien in het Oosten zal medebrengen."

— Den 4den en 5den dezer moet allerwege in Spanje de verkiezing plaats gehad hebben van leden der grondwetgevende Cortes, die in de volgende maand zamenkomen en, naar men denkt, ook aan de stappen der tegenwoordige bewindslieden meer vastheid zullen bijzetten. Door den telegraaph heeft men reeds vernomen, dat te Madrid en te Sarragossa de openbare orde bij de verkiezingen niet is gestoord, en dat de maarschalk *Espartero*, de generaal *San Miguel* en andere leden of bekende voorstanders des bewinds onder de gekozenen behooren.

Den 3den October, den dag vóór de verkiezingen, was nog weder in de *Gaceta de Madrid* eene ministeriele aanschrijving openbaar gemaakt, strekkende om aan de kiezers volle vrijheid bij het bepalen en uitbrengen hunner stem te verzekeren. Tevens werd het reeds meermalen vermelde manifest van den graaf van Montemolin openlijk in de straten der hoofdstad verkocht; het gouvernement heeft de verspreiding van dit tegen den troon van *Isabella* II gerigte stuk niet willen beletten, evenmin als van het schrijven der Koningin-moeder, waarin het ministerie aangetast wordt.

— Uit Livorno meldt men dat de beroemde *Rossini* zich in zeer zorgelijken toestand bevindt en dat zijne geestvermogens geheel vervlogen zijn.

Volgens een telegraphisch berigt uit Parijs van gisteren (Dingsdag) behelsde de *Moniteur* een rapport van den vice-admiraal *Hamelin* van den 27sten September, waarin bevestigd wordt dat de Russen zeven schepen hebben doen zinken om den toegang tot de haven van Sebastopol te versperren. Voorts behelsde het officieel blad eenige bezonderheden, om aan te toonen, waarom de geallieerden hunne zuidwaartsche beweging om de stad, welke van dien kant minder versterkt zou zijn, hebben volbragt.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8sten October.

De stad Memel is door eene zware ramp bezocht geworden. In den avond van den 4den dezer is aldaar in een vlaspakhuis een hevige brand uitgebarsten, die, door een storm uit het noordwesten aangeblazen, zich al verder en verder uitstrekte, en den 5den des avonds nog voortwoedde, na het schoonste en meest bevolkte gedeelte der stad, met 3 kerken, 5 scholen en een aantal andere openbare gebouwen vernield te hebben. Volgens een telegraphisch berigt uit Koningsberg, van den 7den in den voormiddag, was men toen den brand in Memel zoover meester, dat voor de verschoond gebleven gedeelten der stad geen gevaar meer bestond.

— De Duitsche bladen maken thans den inhoud bekend eener nieuwe Oostenrijksche nota, van 30 September, in antwoord op de Pruissische van 21 September. De Oostenrijksche regering verklaart zich daarin nogmaals op de meest rondborstige wijze omtrent hare houding tegenover het Oostersche vraagstuk. Door de ontruiming der Vorstendommen van den kant van Rusland is naar het oordeel van het Oostenrijksche kabinet alleen het onmiddellijke gevaar van eene botsing tusschen de beide keizerrijken uit den weg geruimd, maar daardoor zijn nog geenszins de belangen van Oostenrijk en Duitschland beveiligd; daarvoor is noodig dat Rusland waarborgen geve voor het herstel van een vasten en duurzamen vrede. Het Weener kabinet betreurt het daarom, dat Pruissen welks houding tot nu onlangs op dezelfde grondslagen als die van Oostenrijk scheen te berusten, thans, nu het er op aankomt eene gemeenschappelijke verklaring van geheel Duitschland te verkrijgen, zwarigheid maakt om den eisch aan Rusland tot het verleenen van waarborgen op de door de bekende vier punten gestipuleerde wijze te ondersteunen; te meer daar het hier eene zaak geldt, waarin Oostenrijks pogingen alleen niet voldoende zijn, om de volle bereiking van het doel te verzekeren, maar de medewerking van de Duitsche regeringen en vooral van Pruissen noodzakelijk is.

— De Turken hebben Galatz en Ibraïla ontruimd, welke plaatsen door de Oostenrijksche troepen zijn bezet. De veldtuigmeester *Hess* werd te Czernowitz verwacht.

— In particuliere berigten uit Konstantinopel van 30 September wordt gemeld, dat de Porte den uitvoer van graan uit het gansche rijk vrij gesteld heeft.

Een telegraphisch berigt uit Petersburg van Maandag (9 October) meldt dat aldaar berigten ontvangen waren van Prins *Mentschikoff*, gedagteekend Baktschisarai, 3 October, meldende dat de geallieerden nog niets hadden ondernomen en dat zij in hunne positien te Balaklava en op Kaap Chersonnesus bleven.

Een berigt uit Bucharest, van Vrijdag 6 October, behelst dat *Omer*-Pacha aldaar teruggekomen was en kennis bekomen had van de vereeniging der Bondgenooten te Balaklawa, die den 5den October zouden overgaan tot het bombardement van Sebastopol en vol vertrouwen waren op den goeden uitslag. *Omer*-Pacha had nog 8000 man naar Varna gezonden als nadere reserve voor de Krim in geval van nood. Lord *Raglan* had het opperbevel over de vereenigde troepen op zich genomen. Onderscheiden Engelsche Officieren zijn gedurende den overtogt naar Konstantinopel overleden.

Voorts meldt de telegraaf van den 9den uit Dantzig, dat de *Bulldog* aldaar is aangekomen met het berigt dat de flotille van schroefstoomschepen den 3den bij Nargen lag en dat de vloot zich naar Ledsund begaf om eene betere ankerplaats te zoeken. Het weder was in de Oostzee vreesselijk onstuimig.

ENGELAND.

LONDEN, den 9den October.

Een gisteren uitgegeven buitengewoon nommer van het Regeringsblad behelst het uitvoerig rapport van lord *Raglan* over den slag aan de Alma op 20 September. Dat rapport is gedagteekend van de Katcharivier den 23 dezer en houdt, behalve het reeds van elders bekende, hetwelk daardoor bevestigd wordt, hoofdzakelijk het volgende in: Nadat de bondgenooten een deel hunner infanterie hadden doen vooruitrukken, terwijl de kavallerie in reserve werd gehouden, naardien men die des vijands op den linkervleugel en in de achterhoede had gezien, rigtte het geschut des vijands al spoedig veel vernieling aan en werd daardoor een dorp in brand geschoten, waardoor op 300 Engelsche ellen afstands alles in rook gehuld, het uitzigt belemmerd en het oprukken der troepen op dat punt bemoeijelijkt werd. Zij trokken het echter om en begonnen stoutmoedig den aanval, terwijl de divisie van den generaal sir *G. Brown* inmiddels, in spijt van de grootste hinderpalen, de rivier overtrok en eene redoute innam, maar door het hevig vuur genoodzaakt werd het verworven voordeel gedeeltelijk op te geven. Het was hierbij dat de 23ste en 33ste Engelsche regementen zoo zwaar leden.

De Hertog van Cambridge was nu ook de rivier, tot ondersteuning der troepen, overgetrokken, de garde te voet bragt den vijand tot deinzen en verzekerde het bezit van diens werken. De brigade Bergschotten en andere troepen kwamen toen in geregelde orde op en dwongen den vijand de door hem zoo goed aangelegde en verdedigde stellingen geheel te verlaten. De kavallerie nam geen deel aan den veldslag, maar maakte bij het einde daarvan eenige gevangenen.

Ten gevolge zijner vele zorgen na den slag, kon lord *Raglan* nog geene nominatieve staten der gesneuvelden en gekwetsten opgeven, maar hij stelt het getal der gesneuvelde officieren op 26, dat der gewonden op 76; dat der gesneuvelde onderofficieren op 19, der gesneuvelde soldaten op 308, der gekwetste onderofficieren op 95, en der gekwetste soldaten op 1450.

De officieren en manschappen, zegt hij, hadden niets meer ter verversching bij zich dan zij dragen konden en het leger moest den nacht na den slag onder den blooten hemel rusten, maar geen blijk van ongenoegen daarover werd vernomen. De matrozen hebben zich jegens de gewonden en zieken die zij naar de baai overvoerden zeer goed gekweten. De brigadier-generaal *Tytdem*, bevelhebber der regementen Koninklijke garde, en de majoor *Weslesley* zijn na den slag aan de cholera bezweken. Onder de gesneuvelden telt men den majoor *Rose* en onder de zwaar gekwetsten den kolonel *Berkley*, de luitenant-kolonels *Hepburn*, *Herbert* en *Saunders*, voorts vele kapiteins en luitenants.

Lord *Raglan* geeft zijne bewondering te kennen over de houding der Engelsche en Fransche troepen welke deel aan den slag genomen hebben, en heeft in eene algemeene dagorder zijne voldoening deswege aan het Engelsch expeditieleger verklaard.

Het aantal niet gewonde gevangenen is zeer gering, doch dat der gewonde gevangenen beloopt 800 à 900, waaronder twee generaals en de generaal majoors *Karganoff* en *Shokanoff*, de eerste van welke zeer ernstig gewond is.

— Het Britsche gouvernement heeft donderdag middag het publiek bekend gemaakt met eene depeche van den Britschen gezant uit Konstantinopel van 30 September; aldus luidende: »De verbonden troepen hebben in den morgen van den 28sten dezer de basis hunner operatien te Balaclava gevestigd, en zij maakten zich gereed om onverwijld op Sebastopol los te rukken. De *Agamemnon* en andere oorlogsschepen van de vereenigde vloot lagen in de haven van Balaclava; dit was een gunstig punt voor het ontschepen van het zwaar geschut en het overige voor de belegering benoodigde materieel. Er wordt gemeld, dat de vorst *Mentschikoff* in het open veld stond aan het hoofd van 20,000 man, en versterkingen afwachtte; dat de Russen hunne vesting Anapa in brand hadden gestoken; dat haar garnizoen op marsch naar de kampplaats was, en dat eene bezending ammunitie, die door kozakken begeleid werd, door een detachement Engelsche troepen was genomen en vernield. Deze tijdingen zijn gebragt door het stoomschip *Banshee*, hetwelk in den avond van den 28sten September de Krim verlaten had."

— De Opperbevelhebber der troepen heeft, ten einde niet alleen de gapingen aan te vullen, welke in het expeditieleger in het Oosten ontstaan of nader te verwachten zijn, maar ook de sterkte van dat leger te vermeerderen, aan de manschappen der kavallerie en infanterie van linie, die in het Vereenigd Koningrijk dienst doen, vrijheid verleend om zich als vrijwilligers bij genoemd leger te doen inschrijven. Ieder zoodanig vrijwilliger ontvangt een guinea handgeld.

— Eene telegraphische tijding, uit Odessa aan de *Times* gerigt, houdt in, dat den 4den dezer nog niets tegen Sebastopol was ondernomen.

— Eene geduchte ramp heeft de stad Newcastle op de Tijne getroffen. Eergisteren nacht tusschen twaalf en een ure brak er brand uit in de saajetfabriek van den heer *J. Watson*, uit het naburig Gateshead, en sloeg, na twee uren lang te hebben voortgewoed, tot de belende pakhuizen, thans bij den heer *Sissons* in gebruik, over. Deze pakhuizen, welke een zeer grooten voorraad zwavel, salpeter en zeven vaten buskruid inhielden, vlogen toen met een ontzettend gekraak in de lucht, waarop een tooneel volgde dat alle beschrijving te boven gaat. Huizen werden omvergeworpen, vele menschen onder de puinhoopen bedolven, anderen door den rook der ontplofte stoffen verstikt, nog anderen zwaar gekneusd. In eene naburige kapel der Methodisten hadden zich eenige troepen uit de barakken begeven, om op dat punt met de brandspuit werkzaam te zijn, toen de ontploffing het grootste gedeelte van dit gebouw vernielde en verscheiden dier dappere manschappen, waartoe de luitenant *Painter* behoort, onder het puin be-

graven werden. De heer *R. Pattinson*, lid van den gemeenteraad, werd aldaar door den rook verstikt, en de heer *Davison*, wiens zoon om het leven kwam, verloor het gebruik zijner oogen. Vijftig of zestig menschen, anderen zeggen ver over de honderd, in zwaardere of ligtere mate gekwetst, zijn naar het ziekenhuis overgebragt, en het hospitaal der barakken is vol gewonde soldaten. De jammerkreten der vrouwen, die bij de afzending van het berigt nog steeds ronddwaalden om hunne betrekkingen te zoeken, waren hartverscheurend.

Het verlies van eigendom, door deze ontzettende gebeurtenis te weeg gebragt, is tot hiertoe onberekenbaar, maar stellig gaat het een millioen ponden sterling te boven. De St. Mariakerk te Gateshead is inwendig geheel verwoest; verscheiden grafzerken in die kerk werden, door den schok, ver weg geworpen en beschadigden de muren der naburige huizen. Op honderd Engelsche ellen afstands van de plaats der uitbarsting is nagenoeg geen enkel huis onbeschadigd gebleven; de schok werd te Sunderland, hetwelk elf mijlen van Newcastle af ligt, zoo duidelijk gehoord, dat aldaar de grootste ontsteltenis heerschte. De vlammen verspreiden zich met verontrustende snelheid en hebben, ofschoon er gelukkig geen gebrek aan water was, niet weinig tot vermeerdering der schade toegebragt. Eenige duizende quarters graan en verscheiden duizende vaten teer behooren onder de handelswaren welke in de pakhuizen op de Kade zijn verloren gegaan, waar nagenoeg vijftig huizen en kantoren geheel of ten deele vernield zijn.

Volgens een telegraphisch berigt uit Londen van gisteren (Dingsdag) was er nog geen later officieel nieuws uit de Krim bekend geworden.

BELGIE.

BRUSSEL, den 10den October.

In den officielen Belgischen *Moniteur* van 8 October is het volgende medegedeeld: »Gisteren is hier, te Brussel, een koerier aangekomen uit Como, alwaar onze Koning zich bevond. Zijne Majesteit leed nog aan de ongesteldheid (volgens de *Inpendance* eene zware verkoudheid), waardoor hij op zijne reis naar Como te Bazel eenigen tijd was opgehouden. Dien ten gevolge zal 's Konings uitlandigheid langer duren dan aanvankelijk het plan was; en wanneer Zijne Majesteit in Belgie zal terugkomen, laat zich nog niet met zekerheid zeggen."

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den October.

Openbare Vergadering van den Gemeenteraad te Breda, van den 7. October 1854, bijgewoond door 13 Leden.

Goedkeuring der Notulen van de zitting van 27. September 1854.

A. Aan de orde was het nemen van een besluit omtrent het ten gevolge het staken der stemmen, ter vorige vergadering aangehouden voorstel, wegens de al- of niet toekennen eener subsidie aan de Armen voor 1855, in overeenstemming met de bepalingen der Armen-wet. Na discussie, wordt het voorstel van den Heer *de Man* aangenomen, strekkende dat alvorens hieromtrent een besluit worde genomen, aan de onderscheidene kerkbesturen zal worden geschreven omtrent het bestaan bij hen van inrigtingen tot bedeeling hunner armen; en of, en in hoe verre die toereikende zijn tot het verstrekken van ondersteuning, in den geest der wet op het armwezen.

Mededeeling van ingekomen stukken:

B. Missive van Gedep. Staten, terugzendende de door hen opgenomen en gesloten rekening dezer Gemeente en die der Marechaussée, beide over 1852.

C. Twee besluiten van Gedep. Staten, goedkeurende de besluiten van den Raad, tot verhooging van posten van uitgaaf en het toevoegen van nieuwe artikelen aan de begrooting van 1853.

D. Besluit van Gedep. Staten, houdende goedkeuring van het besluit tot verhooging van den post van jaarwedde der Agenten van Policie over 1853.

E. Besluit van Gedep. Staten, goedkeurende het besluit wegens de toekenning eener tegemoetkoming aan *A. A. van Kerkoerle* van *f* 40, ter zake zijner verhuizing. Renvooi van een en ander aan Burgem. en Weth.

F. Besluit om ter regeling van verleende kwijtschelding wegens huishuren, een nieuw artikel aan de begrooting van 1854 toe te voegen, ter som van *f* 60.

G. Kennisgeving der goedkeuring door de Militaire Autoriteit, der aangebragte wijzigingen in het Reglement op het openen en sluiten der poorten dezer vesting, welke op den 1. November aanstaande zullen in werking komen.

H. Besloten, om ten gevolge het appel door den Heer *Gouverneur*, van het vonnis der Arrondissements-Regtbank alhier in zake zijne declaratie van salaris en voorschot (Procedure Brandemmer- en Lantaarngeld) aan Gedep. Staten magtiging te vragen dit regtsgeding in hooger beroep te voeren.

I. Besluit om de aanstaande Najaarsmarkt als gewoonlijk te doen plaats hebben.

K. Besluit waarbij uit stads kas, nader ter beschikking van het algemeen Armbestuur wordt gesteld *f* 200, ten einde met soep uitdeelingen aan de behoeftigen voort te gaan.

L. Besloten om de Princenkade op nieuw te beplanten.

M. Overgelegd het rapport der Commissie betrekkelijk de Tolheffing op den Ginneken Steenweg naar een nieuw tarief ter visie.

— De eerste Officier van Gezondheid der 2e klasse *A. J. Blanken*, tot dus verre eerstaanwezende in het garnizoen Breda, is benoemd tot eerstaanwezende Officier van Gezondheid bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt.

Bij Zr. Ms. besluit van den 5den October is benoemd: tot griffier bij het kantongeregt te Waalwijk, mr. *L. P. van Meerwijk*, advocaat te Grave.

— Men verneemt, dat de leden der Tweede Kamer, na het onderzoek der Staatsbegrooting voor 1855, voor eenigen tijd, men verzekert tot in het begin der volgende maand, huiswaarts zullen keeren. Het laat zich dus niet aanzien, dat er vooreerst eene openbare zitting is te verwachten.

— De Staats-Commissie, belast met het ontwerpen eener wet op de regterlijke organisatie, heeft in de afgeloopen week zeer drukke bijeenkomsten gehouden.

— Den 5den dezer is aan den heer *Dirk Dronkers* te Middelburg, onder zekere bepalingen vergund, in zijne stoombootdienst van daar op Bergen-op-Zoom en tusschenplaatsen heen en terug, het hoofdstation Bergen-op-Zoom tijdelijk naar Tholen te verplaatsen.

— De minister van marine, als daartoe van den koning de vereischte magtiging bekomen hebbende, heeft voorloopig ter kennis gebragt van allen, die daarbij mogten belang hebben, dat in het volgend jaar gelegenheid zal zijn tot plaatsing van *vier Adelborsten bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt* voor het *vak van den Scheepsbouw*, tegen eene *vrijstelling van twee derden* of *f* 400 van de gewone contributie 's jaars; onder verband dat zij, de gedachte Akademie verlaten hebbende, als adspirant-ingenieur *geen ontslag op hun verzoek* zullen kunnen bekomen en na hunne benoeming tot ingenieur *tien achtereenvolgende jaren* den lande zullen moeten dienen.

— Maandag namiddag is per tweeden spoortrein te Arnhem aangekomen Z. K. H. de Prins *van Oranje* met gevolg en van daar zonder oponthoud naar het Loo doorgereisd. — Het heeft Z. M. den Koning behaagd ten behoeve der algemeene armen te Arnhem eene som van *f* 600 te schenken.

— Van het Nieuwe Diep wordt van 5 dezer aan het *Handelsblad* geschreven: Als 1ste officier op Zr. Ms. stoomschip Amsterdam is geplaatst de luit. ter zee 1ste kl. *J. P. G. Muller*. Als kommandant op Zr. Ms. kanonneerboot n°. 38, de luit. ter zee 1ste kl. *J. P. G. Ambt*, in plaats van jonkh. *A. Klerck*, thans als officier 1ste klasse geplaatst op Zr. Ms. transportschip Prins Willem Frederik Hendrik. Als machinist 1ste kl. op Zr. Ms. stoomschip Cycloop de heer *Isenburg*.

— Naar men verneemt is, ten gevolge van eene vroeger gedane aanvraag door de kamer van koophandel en fabrieken te Rotterdam, door Z. M. bepaald, dat het Rijks stoomschip *Amsterdam*, in het belang van den handel, naar de kust van Guinea zal worden gezonden, om gedurende een korten tijd een kruistogt langs die kust te doen, alsmede om zich op vele plaatsen te vertoonen en door exercitien met de artillerie eenigen indruk te maken. Men voegt er bij dat de dag van vertrek bepaald is op 25 dezer.

— In den nacht van den 6den dezer zijn te Waspik in de kom dier gemeente twee boerenwoningen, aan *van der Schans* toebehoorende, geheel afgebrand. Gelukkig zijn beide tegen brandschade verzekerd. Bij een vroegeren brand, waarbij verscheidene kapitale gebouwen in de asch gelegd werden, waren deze, toen belendende huizen, verschoond gebleven.

— Ll. Woensdag is in de vergadering van den Raad der Stad Gorinchem besloten, dat de groote kermis of najaarsmarkt dit jaar niet zal plaats hebben, alleen zullen de paarden- en beestenmarkten als gewoonlijk gehouden worden.

— De gemeenteraad der stad Groningen heeft in zijne vergadering van Zaturdag jl. besloten, uit hoofde der heerschende ziekte, de ophanden zijnde maskerade der studenten, waarvan men zich zoo veel beloofde, niet te doen plaats hebben.

— De tentoonstelling van landbouw te Arnhem werd ll. Vrijdag zoo druk bezocht, dat er meer dan 1000 toegangkaartjes zijn afgegeven. Zaturdag werd van wege de hoofdafdeeling der Geldersche maatschappij van landbouw op het Koningsplein eene tentoonstelling van dekhengsten en op het terrein der beestenmarkt van merrien en veulens, benevens van spannen bouwpaarden voor boerenwagens gespannen, gehouden. Verscheidene prijzen zijn voor de ingezondene paarden uitgeloofd en uitgereikt. Z. M. heeft nog gedurende Hoogstdeszelfs verblijf te Arnhem den heer *C. W. van Hasselt*, Majoor-kommandant der stedelijke dienstdoende Schutterij aldaar, tot ridder van de Eikenkroon benoemd.

— Uit 's Bosch schrijft men: »Wij vernemen dat voor de alhier te houden tentoonstelling van schilderijen van levende meesters, die op den 15 October zou geopend worden, de inzending van schilderijen zoo groot wordt, dat men er op bedacht is om nog andere zalen in te ruimen; men verwacht dan ook dat de opening der tentoonstelling eenige dagen zal worden vertraagd; onder de talrijk ingekomen stukken zijn er een aantal van hooge waarde en van de voornaamste zoo Hollandsche, Belgische, Fransche als Duitsche meesters.

— De Kamer der Gedeputeerden van het groothertogdom Luxemburg heeft den 7den dezer met 33 tegen 3 stemmen het adres in antwoord op de toespraak, waarmede prins *Hendrik* der Nederlanden de zitting heeft geopend, goedgekeurd; het adres is niet anders dan een weerklank van de openingsrede.

De *Staats-Courant* behelst het volgend Voorloopig Verslag van den oogst van 1854 in deze provincie. (Ingezonden den 3den October).

De oogst der *tarwe* is, met slechts zeer weinige uitzonderingen, allergunstigst geweest; het gewas heeft aanzienlijk meerder stroo dan het voorgaande jaar aangebragt. Ook het beschot zal vermoedelijk aan de goede verwachting die men er van heeft beantwoorden; er is wel nog niet veel gedorscht, doch men mag veronderstellen dat de opbrengst van de kleigronden van 20 tot 27 mud en van de zandgronden gemiddeld 18 mud

per bunder zal zijn. De inoogsting heeft bijna overal onder de gewenschte weêrsgesteldheid kunnen geschieden, hetgeen veel tot de deugdzaamheid van het graan zal bijdragen.

De *rogge* is mede zeer gunstig geslaagd en heeft over het algemeen veel stroo geleverd.

Men kan de opbrengst gemiddeld rekenen op 25 mud; in het 8ste district wordt zij begroot op 36 mud per bunder.

De *boekweit* is algemeen redelijk geslaagd, de schade door buitengewone hitte daaraan toegebragt, is door het daarop volgende gunstig weder veel vergoed geworden; men rekent de opbrengst van 23 tot 25 mud per bunder.

De *wintergarst* heeft voldoende opgebragt, men rekent 30 tot 46 mud en van de *zomergarst* 30 mud per bunder.

Haver heeft een uitmuntend gewas gegeven; men zamelde van 40 tot 50 vim per bunder in; het beschot mag gemiddeld op 55 mud worden geschat.

Het *koolzaad*, dat in het voorjaar eene geringe opbrengst voorspelde, is buiten verwachting medegevallen; de berigten omtrent het beschot zijn zeer uiteenloopend; in het 8ste district dorschte men van 22 tot 40 mud per bunder, terwijl in andere slechts van 10 tot 24 mud verkregen werd.

De *erwtenteelt* is middelmatig uitgevallen, men rekent 16 tot 32 mud per bunder.

Paarden- en *Duivenboonen* zijn op het einde van Junij sterk door schadelijke insekten geteisterd, hetwelk zeer nadeelig op de peulzetting heeft gewerkt, zoodat haar beschot slechts op 15 of 18 mud per bunder kan gerekend worden. De hoedanigheid schijnt, door het gunstige weder, tijdens de inoogsting, zeer goed.

Vlas heeft een uitmuntend gewas geleverd; de te zware groei, bij regenvlagen, deed het omver leggen; dit werkte eenigzins nadeelig op de te velde te bedingen prijzen, welke desniettemin hoog waren, zijnde het van *f* 200 tot *f* 400; zelfs enkele stukken nieuwlandsch vlas tot den ongekenden prijs van omstreeks *f* 600 per bunder verkocht. Nopens de opbrengst van het bewerkte vlas valt nog weinig met zekerheid te zeggen, daar er nog nagenoeg niet is gezwingeld.

Meekrap laat dit jaar veel te wenschen over. Eene vroege versterving van het fruit in het midden van den zomer deed reeds zien, dat het gewas in eene ziekelijke omstandigheid verkeerde, hetgeen zich bij het delven heeft bewaarheid, daar het algemeen zwart en rotachtig is, en daardoor veel wigt zal verliezen, gelijk de enkele bereide partijen dan ook reeds hebben bewezen: want er zijn reeds voorbeelden, dat men van driejarige meekrap 1000 pond minder per bunder zal reeden dan van gelijke stukken in het vorige jaar het geval was.

Dit, gevoegd bij de lage prijzen van het product, maakt, dat dit verbouw weinig winstgevend zal zijn.

Aardappelen zijn door de bekende ziekte aangedaan geweest, welke zich echter meerendeels bij het loof bepaalde. Men schat de opbrengst van 100 tot 150 mud per bunder; de hoedanigheid is veel beter dan in het vorige jaar.

De *klaver*, hoewel door de late nachtvorsten eenigzins geleden hebbende, heeft zich grootendeels hersteld en een vrij goed gewas gegeven; men heeft hiervan 5000 tot 8000 pond hooi per bunder getrokken.

Het zaad belooft ook veel; men is bezig het in te zamelen.

Graslanden en hooi. Door het drooge voorjaar was de grasgroei merkbaar ten achtere; zulks heeft zich later vóór den hooioogst wel eenigermate hersteld, doch de opbrengst van hooi minder ruim dan in een gewoon jaar doen zijn; daarenboven verloor het vroeggemaaide door langdurend nat weder veel in qualiteit; het later gemaaide is in veel gunstiger toestand binnengebragt. Men heeft van 4000 tot 6000 pond per bunder getrokken. Het weiland leverde verder in den zomer genoegzaam gras op, zoodat de stand daarvan thans nog gunstig mag genoemd worden.

Rundvee. De toestand van den veestapel is allezins voordeelig. Het vee bleef grootendeels van besmettelijke ziekten verschoond; men hoorde slechts op enkele plaatsen van longziekte.

De prijzen waren gemiddeld 20 per cent hooger dan in vorige jaren; hierdoor legt de veehouder zich meer dan vroeger op de veeteelt toe. De melkkoeijen hebben voldoende zuivel gegeven en de boter bleef het geheele jaar hoog in prijs, zoodat de veehouder zich in alle opzigten over rijke uitkomsten mag verheugen.

De *paarden* bleven van ziekte verschoond; naar handelspaarden was eene vraag; zij werden tot zeer hooge prijzen, voornamelijk aan Fransche en Belgische kooplieden, verkocht.

Varkens waren over het algemeen gezond; de fokkerij blijft voortdurend goed; de prijzen der biggen, op den ouderdom van vijf weken, waren van *f* 3 tot *f* 6 het stuk.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 9. October.

TARWE in een doen met weinig handel. Verkocht: 127 ℔ O. bonte Pools. *f* 450; 128 ℔ N. dito *f* 445; 133 ℔ Mecklenb. *f* 425; 131 ℔ N. dito *f* 420; 132 ℔ Rostocker *f* 425; 127 ℔ Holsteins. *f* 400; 127 ℔ Groninger *f* 390.

ROGGE tot vorige prijzen met redelijken handel aan cons.; 124 ℔ Amerik. *f* 300; 120, 122 ℔ Pruiss. *f* 276, 280; 118, 121 ℔ N. Archangel *f* 260, 267; 120 ℔ Munsters. *f* 275.

GERST in een doen; 114 ℔ Deensche *f* 216.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT als voren; 122 ℔ Gordijk. *f* 253; 121 ℔ N. Holsteinsche *f* 245.

KOOLZAAD, najaar 2 P. vl., voorjaar $1\frac{1}{2}$ P. vl. hooger; Deensch 71 P. vl.; Kromhorn 70 P. vl.; Oud Fransch 60 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren in Oct., Nov. en Dec. eerstk. 75 P. vl.; in April eerstk. $73\frac{1}{2}$ P. vl.

LIJNZAAD een doen: 109, 110 ℔ Archangel *f* 335.

Voor RAAPOLIE werden merkelijk hooger prijzen besteed: op 6/w. *f* $45\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* 44, 45 à $44\frac{1}{2}$; 1 Nov. eerstk. *f* 44, 45 à $44\frac{3}{4}$; 1 Dec. eerstk. *f* 44 à $44\frac{1}{2}$; 1 Mei eerstk. *f* $42\frac{1}{2}$ à $42\frac{3}{4}$.

LIJNOLIE *f* $\frac{1}{2}$ hooger; op 6/w. *f* $40\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $39\frac{1}{4}$ à $39\frac{1}{2}$; 1 Nov. eerstk. *f* $38\frac{3}{4}$ à 39; 1 Dec. eerstk. *f* $38\frac{1}{2}$; 1 Maart, April en Mei eerstk. *f* $38\frac{1}{2}$ à $38\frac{3}{4}$.

HENNEPOLIE, op 6/w. *f* $44\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* 43.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 82 à *f* 85. LIJNKOEKEN, per 104 st. *f* $11\frac{1}{2}$ à *f* $14\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 10 OCTOBER 1854.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	0,00	tot *f*	0,00.
Het dito dito Rogge Oude	» »	0.00	» »	0.00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	9,35	» »	9,50.
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» »	0,00	» »	7,25.
Een dito pond Boter			»	0,90.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)			*f*	3,10
Het 1000 Eiken Telhout			»	3.00.
Het 1000 Doof Hout			»	2,30.
De kar Spaanders			»	2,90.
De » Struiken			»	3,00.
De 100 Mutsaard			»	3,30.

224e STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

1e TREKKING. No. 16475, *f* 2500; Nos. 2805, 19855, ieder *f* 1000.
2e — No. 18816, een prijs van *f* 100,000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (10 *October*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $60\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$; 4 pCt. $90\frac{13}{16}$; Spanje onbep. st. 1 pCt. $18\frac{1}{4}$; 3 pCt. Binnenl. $32\frac{9}{16}$, $\frac{11}{16}$; Amort. Sch. $4\frac{1}{2}$; Portugez. 3 pCt. $36\frac{1}{2}$; Oude Russen $99\frac{5}{8}$; Metall. 5 pCt. $69\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; Nieuwe 5 pCt. $78\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.